

FILOZOFIA VÝCHOVY A PROBLÉMY
VYUČOVANIA FILOZOFIE

(druhé výročné stretnutie Slovenského filozofického združenia)

Slovenské filozofické združenie a Katedra filozofických vied Fakulty humanitných vied Univerzity M. Bela v Banskej Bystrici usporiadali v dňoch 17.-19. septembra v poradí už druhé výročné stretnutie SFZ, ktoré bolo tematicky zamerané na problémy filozofie výchovy a otázky vyučovania filozofie na stredných i vysokých školách. Stretnutie znamenalo aj pokračovanie v tradícii, založenej 1. výročným stretnutím v r. 1997. Jeho základným cieľom bolo vytvoriť priestor pre oboznámenie sa s aktuálnym filozofickým dianím na Slovensku, ako aj pre intenzívnejšiu spoluprácu filozofov pôsobiacich v rozličných sférach a inštitúciách. Výberom hlavnej témy SFZ nadviazalo na XX. Svetový filozofický kongres, ktorý sa konal v lete minulého roku v Bostone pod názvom *PAIDEIA - rola filozofie vo výchove a vzdelávaní človeka*, so zámerom dostať do pozornosti slovenských filozofov túto významnú problematiku, v domácom filozofickom prostredí pomerne málo tematizovanú, ale aj reflektovať súčasný stav vo vyučovaní filozofie na stredných a vysokých školách.

V prvý rokovací deň predniesol hlavný referát na tému *Úloha filozofie vo výchove a vzdelávaní* prof. Milan Zigo, ktorý zdôraznil význam filozofie a dejín filozofie pri výchove mladých ľudí ku kritickému mysleniu, vyzdvihol ideu filozofického pozadia vlastného výchovného úsilia a kriticky reflektoval otázky výchovy a vzdelávania na prelohe modernej a postmodernej doby.

V ďalších dňoch účastníci stretnutia rokovali vo viacerých paralelných sekciách. V sekcii zameranej na otázky etiky, praktickej filozofie a ekoetiky zazneli zaujímavé referáty na témy *Reflexie humánnosti v etike sociálnych dôsledkov* (Vasil Gluchman), *Teoretické a metodologické otázky výučby podnikateľskej etiky ako aplikovanej etiky* (Anna Remišová), *Humanizácia ekologizáciou* (Peter Krchnák), *Projekty (a problémy) feministickej epistemológie* (Etela Farkašová), *Životné prostredie cez optiku taoistickej filozofie prírody* (Marina Čarnogurská), *Problémy a perspektívy feministickej etiky* (Zuzana Kiczková), *Schopnosť etického diskurzu ako výsada intelektuálov?* (Lenka Bohunická), *Od povinnosti k zodpovednosti* (Zlatica Plašienková), *Niektoré kontexty obrazu človeka v ekonómii* (Milan Márton) a *Poznanie a dôvera* (Mariana Szapuová).

V sekcii, ktorá sa orientovala na otázky filozofie výchovy a na problémy vyučovania filozofie, odznali viaceré podnetné referáty a diskusné príspevky reflektujúce teoreticko-filozofické otázky výchovy, ako aj príspevky mapujúce súčasné problémy vyučovania filozofie. Boli to referáty na témy *Filozofia opäť na "konci storočia"?* (František Mihina), *Výuka filozofie na Univerzite tretieho veku* (Etela Farkašová), *Filozofia, vzdelávanie a technologický údel* (Vladimír Leško), *K problematike výučby filozofie na ev. kolégiu v Prešove* (Rudolf Dupkala), *Problémy vyučovania filozofie na Vojenskej akadémii* (Jozef Urban), *Maticová logika a jej význam vo výučbe filozofie*

(František Siska), *Filozofická interpretácia umenia vo výchove filozofov* (Jana Sošková), *Fenomén dejín v procese vyučovania filozofie* (Tomáš Valent), *Rousseau a Kantova praktická filozofia* (Lubomír Belás), *K. R. Popper a politické kontexty filozofie výchovy* (Marián Cehelník), *Možnosti a problémy vyučovania filozofie v odbore ošetrovatelstvo* (Mária Nemčeková, Katarína Žiaková), *Prispevok k výučbe filozofie na SŠ* (Vlasta Behúnová), *Koncept filozofie výchovy u profesora Palouša* (Sabina Tolnaiová), *Niektoré aspekty vyučovania filozofie z pohľadu študentov* (Adriana Jesenková), *Vyučovanie filozofie v učebných plánoch stredných škôl v SR* (Martin Kríž), *Výučba filozofie a jej vplyv na prípravu vojenského profesionála* (Jozef Kudlička).

Tretiu sekciu pod názvom *Filozofia duchovnosti* organizovali členovia Katedry filozofických vied Fakulty humanitných vied UMB.

Nadväznosť 2. pracovného stretnutia SFZ na XX. Svetový filozofický kongres zvýraznila aj panelová diskusia venovaná tomuto významnému svetovému filozofickému podujatiu. O hlavných témach a o smerovaní súčasnej svetovej filozofie informovali jeho priami účastníci, predseda SFZ Emil Višňovský, Pavol Fobel a Daniela Fobelová. Uskutočnil sa aj zaujímavý experimentálny seminár o vzťahu filozofie a psychológie, ako aj prezentácia produkcie vydavateľstva ABIES, Lesoochranského združenia Vlk.

O význame a aktuálnosti hlavnej témy podujatia, ako aj mnohých ďalších otázok prezentovaných vo vystúpeniach účastníkov svedčili nesmierne bohaté a podnetné diskusie sprevádzajúce všetky súčasti pracovného stretnutia, ktoré zároveň potvrdili aj význam a potrebu takýchto podujatí.

Mariana Szapuová

PhDr. Mariana Szapuová, CSc.
Katedra filozofie a dejín
filozofie FiF UK
Šafárikovo nám. 6
818 06 Bratislava
SR